

Rozhovor s Petrem Havlem, zakladatelem webového portálu Naše voda

Pane Havle, při našem posledním setkání jste vyprávěl, že jste začínal jako bubeník v bigbeatové kapele a také jste psal texty. Jak daleká je cesta od hudby k vodohospodářství a ochraně životního prostředí?

Cesta je to samozřejmě dlouhá a lemovala ji celá řada neopakovatelných náhod a životních situací, jejichž výsledkem byla nakonec „transformace“ textaře a básníka v novináře. V této profesi jsem si prošel komplexním spektrem pozic – od řadového redaktora až po šéfredaktora – a také spektrem různých typů médií od rozhlasu, tisku, internetových portálů až po sociální sítě, což považuji za velmi důležité, protože každá z pozic a každý typ médií představovaly a představují jinou inspirativní zkušenost, kterou se snažím co nejlépe zhodnocovat.

Mezitím jste však pracoval také v pekárnách. Co dá mladému muži do života logistika rozvozu?

Mnohé, například nutnost plánovat a vytvářet nějakou, v té době rozvozní, strategii, v níž je ale zároveň třeba ponechat prostor pro improvizaci podle vývoje situace, což platí vlastně i v životě. Byla to však také velká škola komunikace, neboť množství lidí, s nimiž jsem přicházel každodenně do styku, zahrnovalo prakticky všechny typy povah a projevů. Každý z nich vyžadoval trochu jiný přístup, aby bylo možné dosáhnout žádoucí dohody, a to pokud možno pro všechny strany. Taková zkušenost se hodí vždy, a v novinářině zvláště.

Jak se tyto praktické znalosti a činnosti skloubí s poezií a literaturou? Podíleli jste také na mnoha knižních projektech, píšete básně a v samizdatu vám vyšla sbírka, vystupovali jste ve Viole... Jde o jakousi regresi a očistu od ne příliš romantické reality dnešního stavu přírody?

Já jsem začal psát poezii hlavně proto, že jsem poté, co jsem se oženil, skončil s muzikou a chyběl mi kontakt s prostředím kultury. Zúčastňoval jsem se proto různých literárních soutěží, a to pro mne překvapivě velmi úspěšně, což nakonec vyústilo i do autorského divadla poezie a veřejného čtení mých textů, včetně té Violy. Tehdy jsem psal tematicky zejména o Praze, což bylo svým způsobem nezvyklé, a možná proto úspěšné. Psal jsem ale už tenkrát i o přírodě, samozřejmě také romantizujícím způsobem, ale zároveň s cílem o nápravu tehdejšího stavu životního prostředí a proto, že příroda pro mne tehdy i dnes představovala relaxaci a jistý únik z anonymity a hektičnosti města.

Co vás před jedenácti lety vedlo k založení webového portálu Naše voda? A jak silná byla tehdy konkurence na trhu?

Byl to svým způsobem logický odraz témat zemědělství a životního prostředí, na která jsem se specializoval jako novinář. Tam všude jsem narážel na téma vody, její kvality, zdrojů a způsobů využití, ale také na velmi malé veřejné povědomí o vodě. Její dostupnost i dnes považuje hodně lidí za samozřejmost, protože jim teče z kohoutku, a kromě cen vodného nebo množství vody ve studních je problematika s vodou spojená zase tolik nezajímá. Ačkoli to se částečně změnilo poté, co naši zemi negativně zasáhlo několik po sobě jdoucích suchých roků. Nicméně portál Naše voda vznikl ještě předtím, v roce 2011. I proto tehdy konkurence moc velká nebyla, především v pojetí tématu vody, které se na našem portálu snažíme vnímat komplexně a v souvislostech. Většina webových stránek o vodě sleduje jen výsek této problematiky, buď podle profesních zájmů a priorit, nebo pojímá téma vody jako určitý marketing, případně je používá i k prosazování lobbistických zájmů.

Nyní jste tedy tvůrcem nejsledovanějšího portálu o vodě v České republice. Když si zobrazíte počty sledujících, jste na sebe pyšný?

Lhal bych, kdybych řekl, že nejsem. Když jsme ještě s jedním kolegou portál spouštěli, nemyslel jsem, že se budeme pohybovat v řádech tisíců přístupů denně a společně s Facebookem našeho portálu v mnoha desítkách tisíc přístupů měsíčně. Šlo mi tenkrát hlavně o to, aby na našem trhu vznikl mediální produkt, o němž sice každý tvrdil, že by byl přínosný, ale nikdo to v praxi neudělal. Ani já jsem to neměl původně v úmyslu, ale mé přesvědčení o důležitosti on-line zpravodajství a osvěty o vodě jako celku nakonec rozhodlo o tom, že jsem si na sebe dobrovolně vzal závazek, který mě stojí opravdu hodně času. Ale nelituji.

Říkal jste, že Naše voda je vlastně rodinný podnik. Skutečně nemáte žádné zaměstnance nebo spolupracovníky? Jak se to dá zvládnout?

O obsah se staráme opravdu především já a moje žena, která fotí a točí s vodou související videa. Máme však ještě kolegu spoluzakladatele, což ale není zaměstnanec. Časově je to hodně náročné, zejména kvůli ilustračním i dokumentárním fotografiím z terénu, jenže fotografie zvyšují atraktivitu textů a dokážou často lépe než text přitáhnout pozornost. Naštěstí nám velké množství vodou se zabývajících organizací posílá své tiskové zprávy, které bez úprav přetiskujeme tak, aby nedocházelo k interpretačním posunům. Každopádně platí, že když to člověka baví, je to vlastně radost.

Zmínil jste, že fotografií už máte 150 tisíc...

Reálně máme v rodinném archivu fotografií ještě více. Řada z nich na stránkách není, to bychom je datově zahltili a pro uživatele zpomalili. Až na výjimky je jejich autorem moje žena Nina Havlová.

Váš portál má velmi široký záběr témat. Najdeme tam vše od programového prohlášení vlády o zemědělství a životním prostředí přes jednání o polském Turówu či problematiku elektráren až po rybníky, české pěstitele jahod i aktuality o počasí, záplavách a podobně. Nechybějí ani praktické rady, jak vybrat úspornou automatickou pračku nebo kdy kvůli větru raději vůbec nevycházet. Řešíte s někým výběr témat?

Výběr témat je na mně, snažím se přitom řídit intuitivně tím, co se mi zdá důležité a zároveň s vodou nějakým způsobem spojené. Šíře témat přitom může být pro někoho zbytečně velká, ale cílem této taktiky je, aby si na portálu Naše voda našel nějakou pro sebe zajímavou informaci co největší počet lidí, kteří na stránku zavítají nebo ji pravidelně sledují.

Jste velmi aktivní i v zemědělství, byl jste poradcem několika ministrů zemědělství včetně pana Jurečky. Vzpomenete si, co se v pozici poradce skutečně povedlo vybojovat, čeho jste například pomohl dosáhnout?

Já jsem tyto aktivity vnímal spíš jako snahu poskytnout politikům, pokud byl o to zájem, nějakou zpětnou vazbu – buď od zemědělských praktiků, kteří nebyli z nějakého důvodu vyslyšeni či neměli tu možnost, nebo od nezemědělské veřejnosti. Na některých přijatých opatřeních jsem se ale také skutečně podílel, třeba na zamítnutí snah o „dvojím zdanění“ rybníků, pokud budu mluvit o vodě, nebo na omezení úplné likvidace včelstev při včelím moru. Vždy to však bylo ve spolupráci s lidmi, kteří měli na řešení problému stejný názor jako já.

Nemáte pocit, že ochranu životního prostředí a biodiverzity, snahu zadržet vodu v krajině, podporu regionálních zemědělců, boj s kůrovcem i s erozí... a podobně slibuje na začátku úplně každá vláda?

Samozřejmě, jsou to ostatně taková dlouhodobá „sexy“ témata. Jejich důležitost ovšem nejen v teorii, ale i v praxi roste, a musím říct, že se také již mnohé k lepšímu změnilo, třeba právě v oblasti zadržování vody v krajině. Hodně z toho ale není na první pohled vidět, takže veřejnost má často pocit, že se k lepšímu nemění nic. Jsem přesvědčen, že v ochraně krajiny, přístupu k zemědělskému i lesnickému hospodaření jsou sice v České republice stále velké rezervy, ale není to tak, že se nic neděje. O tom, že se „něco děje“, je mimo jiné také portál Naše voda (www.nase-voda.cz).

Jak coby novinář fungující léta ve vodním hospodářství a ekologii vnímáte třeba zprávu o tom, že místo plánované čistírny odpadních vod se v Jablonci postaví parkoviště?

Výstavba nových, případně rekonstrukce stávajících čistíren odpadních vod by měla patřit z hlediska nakládání s vodou a její kvalitou k největším strategickým prioritám kdekoli a kdykoli. Mimo jiné i proto, že neustále rostou nároky na kvalitu vody, zdaleka nejen té pitné. Čím později se tento problém bude na národní i lokální úrovni řešit, tím to bude dražší, nehledě na potenciální zdravotní rizika.

V minulém čísle VTEI jsme zveřejnili rozhovor s ministryní životního prostředí Annou Hubáčkovou, kde jsme mimo jiné hovořili o jedné z jejích avizovaných priorit, jíž je ochrana pitné vody. Nabídl jste nové paní ministryni spolupráci s vaším portálem o vodě?

Zatím k tomu nebyla příležitost, a také to nezáleží jen na mně. Já osobně jsem připraven na on-line spolupráci s kýmkoli rozumným, protože smysluplná komunikace může být prostředkem ke smysluplnému řešení problémů, pokud si lidé vzájemně naslouchají.

Děkuji za vaši bohuľibou práci na webovém portálu Naše voda i za čas, který jste věnoval našemu rozhovoru.

Mgr. Zuzana Řehořová

Do rámečku:

Petr Havel

Petr Havel, narozen 19. dubna 1956, je agrární analytik zabývající se problematikou zemědělství, životního prostředí, lesnictví a vodohospodářství. V mediální oblasti působí od roku 1994. Stál u zrodu informačních portálů, jako je agris.cz či foodnet.cz, řadu let působil ve vedení Klubu zemědělských novinářů a publicistů. V současnosti je členem světového klubu zemědělských novinářů IFAJ. Roku 2010 se stal držitelem ceny Nadace Antonína Švehly za obhajobu demokracie a selského stavu. V roce 2011 založil zpravodajsko-osvětový portál Naše voda, jehož je spolujednatel a šéfredaktorem. Jako spoluautor se podílí na některých publikacích, např. *Krajina a voda* nebo *Půda a život civilizací*, jejichž hlavním autorem je Václav Cílek.

Petr Havel je ženatý a má dvě děti.

Accepted for printing